

Algorismus nouus de minutijs phisicis.

In utraque phisice scilicet que ad sua integra per diuisionē sexagenariā referuntur ut gradus dicitur integrū et diuiditur in 60 minuta et minutum in 60 2° et scđm in 60 3° etc. Et minutie phisice representantur per loca sua differentia. Nam solus numerator scribitur et locus per denotatore tenet quia primus locus est signorum, 2° graduum, tercius minutorum, quartus secundorum et sic deinceps sicut a sinistris plus dextrā.

Additio Minutias phisice addantur ut integra. Tū illa que sunt eiusdem denotationis ut minuta minus et 2° secundis etc. Et incipiendum est a subtilioribus. Quotiens autem ex additione crescit 60 totiens unitatem adde de minutie precedenti seu grossiori, et residuum fiet in loco suo. Eodem modo fit additio in minutis temporum, ut pro 60 minutis una hora, pro 24 horis unus dies.

Subtractio Minutias phisicas subtrahere ut integra. Sed minuta a minutis ut in additione. Et incipitur a subtilioribus, et subtrahat inferiora a superioribus si potest. Si autem mutuetur unitas a fractione anteriori grossiori quam 60 illius fractionis a qua debet fieri subtractio quam 60 adde sibi et ab aggregato subtrahere etc. si illi modo fac in minutis temporum.

Multiplicatio Minutias phisicas sic optet multiplicare ducendo numeratorem in numeratorem et perueniunt minutie a numero denotante que denotatores sibi licet perducit ut multiplicatio minuta per minuta facit 2° quia minutum denotatur ab unitate, unum autem et unum faciunt 2. Item si multiplicatur 2° per 3° perueniunt 60, si minuta per 2° perueniunt 30 etc. Sciendum licet in multiplicacione fractionis per aliam veniet fractio alteri denotacionis. Tū multiplicacione fracta per integram veniet signa aut gradus productum denotacionem non mutabitur ut si multiplicet minuta per gradus peruenient minuta.

Duisio Minutias phisicas sic diuidamur. Postquam diuidendus et etiam diuisor reducti fuerint ad idem genus denotacionis tūc minutias diuidendas diuidamus per diuisores et perueniet in quotiente numerator minutie que denotabit numerus qui peruenit post subtractioem denotacionis.

fontis diuidentis a denoiatione diuidendarum vt si 40 4^a
diuiferis p 10 2^a ibi numerus quonens crit 4 2^a Item si
4^a p 4^a diuiferis aut minuta p minuta proueniunt gradus.

Et sic finitur *Algorismus de minutis pbsicalibus*

De regula proportionum

Sive aliter *Regula Mercatorum* dicta.

Regula de tri quasi de tribo p apocapa qz in ea sunt
semp tres nūeri necessarij vtz nūerus emptōis. nu
merus precij. 2 nūerus q̄stionis vt 1 libra p 8 dena
rijs quāti p̄ch erūt 1 2 libze facti 9 6 denarijs *Conditōes*
regule proportionum. **P**rima est q̄ questio semp vult
poni versus dextram **S**ecunda. primus et tercius debēt
correspondere in re 2 noie vt poma 2 poma libra 2 libra 2ē

Tercia. q̄rtus ex regula pductus sp̄ correspondet secundo.
Item in regula de tri mltiplica sc̄dm p terciū pductus di
uide p primū 2 puenit in q̄tiente q̄rtus q̄stus q̄ ita correspō
det secundo sicut tercius primo.

De Regula de tri in fractis

Icē si vni triū nūeroz addū fractū duobz vel oibus tūc in
tegra reduc in fractio nē secū positā sic mltiplica denoiatores
in inuicē in integra 2 adde nūeratozē eiusdē minutie totū po
nendo p nūeratoze denoiatione nō variata. Deī opare fm
regula traditā de integris mltiplicādo vtz sc̄dm p terciū
pductū diuide p primū. Aut alio mō si vni eoz fractū ad
ditur oīs frange supponēdo vnitatē 2 mltiplica denoiatozē
prie fractōis in nūeratozē sc̄de. 2 pductū in nūeratozē terciē
et pueniet nūerus diuidēdus tocius opatōis. Deī denoiā
tozē terciē nūerū in denoiatozē sc̄de. 2 pductū i nūerato
rem prime 2 producet diuisor Demū diuide diuidēdū per
diuisorem 2 proueniet nūerus q̄stus in quotiente 2ē. Si p
bare velis reuerte regulaz fac ex tercio primū 2 ex quarto se
cundum. et de primo terciū. 2 proueniet secūdus si bū opera
tus fueris. sin autē errorem corrige.

Sinus triū *Algorismoz* cum propor
tionum vel *Mercatorum* regula.